

Sygn. akt III CZ 10/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku Gminy P.  
przy uczestnictwie M.W. i L.I.  
o rozgraniczenie,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 12 lipca 2018 r.,  
zażalenia uczestnika L.I.  
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.  
z dnia 4 grudnia 2017 r., sygn. akt II Ca [...] /17,

**oddala zażalenie.**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w P. dokonał rozgraniczenia bliżej opisanej nieruchomości uczestnika postępowania L.I. (działki nr 643) z bliżej opisaną nieruchomością (działką nr 21) wnioskodawcy- Gminy P. oraz rozgraniczenia tej ostatniej nieruchomości z bliżej opisaną nieruchomością (działką nr 28) uczestnika M.W. według linii uwidocznionych na bliżej opisanej w tym postanowieniu mapie sytuacyjnej sporządzonej przez biegłego. W apelacji wniesionej od tego postanowienia uczestnik L.I., zarzucając naruszenie art. 153 k.c. i art. 233 k.p.c., zakwestionował tylko rozgraniczenie między działką nr 21 stanowiącą własność Gminy P. oraz działką nr 28 stanowiącą własność uczestnika

M.W., wskazując, że powyższe rozgraniczenie ma istotny wpływ na szerokość działki nr 21 stanowiącej drogę gminną, z której faktycznie korzysta. Wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez dokonanie innego, proponowanego przez niego w apelacji, rozgraniczenia wskazanych nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2017 r., Sąd Okręgowy w K. odrzucił apelację L.I. jako niedopuszczalną, wskazując na brak interesu prawnego (*gravamen*) w zaskarżeniu tego orzeczenia. W zażaleniu uczestnik L.I., zarzucając naruszenie art. 370 zd. 1 w związku z art. 373 i art. 13 § 2 k.p.c., domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 518 k.p.c. od postanowień sądu pierwszej instancji orzekających co do istoty sprawy przysługuje apelacja. Na inne postanowienia sądu pierwszej instancji, w wypadkach wskazanych w ustawie, przysługuje zażalenie. Wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie i nauce prawa dotyczące zagadnienia pokrzywdzenia strony lub uczestnika postępowania jako przesłanki zaskarżania orzeczeń rozstrzygnęła uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13 (OSNC 2014, nr 11, poz. 108), mająca moc zasady prawnej, w której stwierdzono, że pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności - a nie zasadności - środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga jego merytorycznego rozpoznania.

W uzasadnieniu tej uchwały wskazano na konieczność uwzględnienia istotnych różnic między trybem postępowania procesowego i nieprocesowego oraz odróżnienia w postępowaniu nieprocesowym kwestii, czy dany podmiot jest zainteresowany wyrokiem sprawy i stąd może być uczestnikiem postępowania (art. 510 § 1 k.p.c.), od kwestii, czy podmiot ten, jako pokrzywdzony, może wnieść środek zaskarżenia. W nauce prawa wskazuje się także, że zasada *gravaminis* w postępowaniu nieprocesowym doznaje istotnych ograniczeń ze względu na rządzącą tym postępowaniem zasadę oficjalności i z reguły niepodzielny charakter postanowień rozstrzygających istotę sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 166 i z dnia 14 czerwca 2013 r., V CZ 115/12, OSNC-ZD 2014, nr B, poz. 29).

Uczestnik L.I. zaskarżył postanowienie Sądu Rejonowego wyłącznie w zakresie dotyczącym rozgraniczenia nieruchomości Gminy P. i M.W., argumentując, że powstały w wyniku tego rozgraniczenia obszar działki gminnej nr 21 utrudnia mu dojazd do jego nieruchomości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się jednak, że osoba korzystająca faktycznie z cudzej nieruchomości w zakresie przejazdu i przechodu, ale nie posiadająca żadnego własnego tytułu prawnego do tej nieruchomości (np. w postaci ograniczonego prawa rzeczowego - służebności), nie jest zainteresowanym w rozumieniu art. 510 § 1 k.p.c. w sprawie o rozgraniczenie tej nieruchomości z nieruchomością sąsiednią i stąd nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu rozgraniczenia nieruchomości stanowiących własność innych podmiotów (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 1988 r., III CZP 23/88, OSNC 1989 r., nr 9, poz. 137). Jak wynika z ustaleń faktycznych taka sytuacja ma miejsce w rozpoznawanej sprawie, stąd zażalenie uczestnika podlegało oddaleniu (art. 394<sup>1</sup> § 3 w zw. z art. 398<sup>14</sup> w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

jw

ał